

Diplomás pályakövetés – intézményi online kutatás, 2018

Módszertani útmutató a Diplomás Pályakövető Rendszer 2018-as tavaszi online kérdőíveinek központi blokkjához

Oktatási Hivatal Felsőoktatási Elemzési Főosztály

2018. április 6.

1. Intézményi feladatok

A megkérdezettek köre:

Az intézmények számára követelmény a **teljes aktív hallgatói kör** (beleértve a hagyományos egyetemi, főiskolai, az alap-, mester- és osztatlan mesterképzések/egységes osztatlan képzések hallgatói) megkeresése. Ez kiterjedhet a felsőfokú/felsőoktatási szakképzések, doktori képzések és a szakirányú továbbképzések hallgatóira is.

A **végzettek** esetében a 2013-ban, 2015-ben illetve 2017-ben abszolutóriumot szerzettek teljes körének megkeresése (beleértve a hagyományos egyetemi, főiskolai, az alap-, mester- és osztatlan mesterképzések/egységes osztatlan képzések végzettjeit) kötelező. Ez kiterjedhet a felsőfokú/felsőoktatási szakképzések, doktori képzések és a szakirányú továbbképzések végzettjeire is.

Külön kérdőív készült a felsőfokú/felsőoktatási szakképzés és a szakirányú továbbképzés, rezidensképzés **végzettjei** számára. A **hallgatói** lekérdezéshez ugyanakkor e két csoport számára változatlanul a központi hallgatói kérdőív áll rendelkezésre.

A 2018-as adatfelvételi évben a doktori hallgatók és végzettek lekérdezése nem kötelező, tekintettel arra, hogy a korábbi lekérdezések visszamenőleg több évnyi alapsokaságot fedtek le. Az intézmény ettől függetlenül dönthet a doktori hallgatók és végzettek megkeresése mellett, erre az esetre a korábbi hallgatói/végzett összevont doktori kérdőívek rendelkezésre állnak.

A kérdőívek jellemzői:

A hallgatók és végzettek számára két külön központi kérdőívblokk készül. A lekérdezés eredményeképpen beérkező hallgatói és végzett adatok két különálló adatbázist alkotnak. Azok a végzettek, akik hallgatói státusban is vannak az intézményben, értelemszerűen két megkeresést kapnak majd (mint hallgató és mint végzett) és válaszaik mindkét különálló adatbázisnak részét képezik.

A kérdőívek kitöltése során a válaszok egy részét (intézmény, abszolutórium éve, képzési terület, képzési szint) a megkeresés alapjául szolgáló adatbázis felhasználásával az **intézmények adják meg, ezzel biztosítva az adatok érvényességét**. Az **abszolutórium megszerzésének évét még a kiküldés előtt** szükséges a kérdőív szövegében rögzíteni, valamint ezt az adatot és a képzési adatokat is a kitöltés után létrehozott változóknak kell felvezetni a válaszadó által megjelölt szakhoz rendelve. A kérdőívben és az adattérképen ezeket az intézmény által kitöltendő adatkövetkezőket külön jelöltük. Kérjük, hogy a végzettség évét tartalmazó változó előzetes megadására különösen figyeljenek – ennek biztosítása érdekében a legcélszerűbb a végzettek három csoportját három külön adatbázisként kezelni, és már a megkeresés szintjén különválasztani.

A megkeresés módja, ideje:

A végzettek és aktív hallgatók vizsgálata a korábbi évekhez hasonlóan teljes körű online kérdőíves lekérdezéssel történik. A kutatási időszak 2018 tavasza, tehát az április-június közti időszak. **Az intézményi adatbázisok beküldési határideje 2018. június 30.**

Adatszolgáltatási kötelezettség:

A tavalyi évhez hasonlóan az intézménynek a kutatás lezárultával az Oktatási Hivatal Felsőoktatási Elemzési Főosztálya számára el kell juttatnia a hallgatói és végzett kutatás nyers adatbázisának a központi kérdőívblokkot lefedő részét (interfész-specifikáció alapján). Az intézményi adatközlés során a felsőfokú/felsőoktatási szakképzések és a szakirányú továbbképzések hallgatóinak/végzettjeinek válaszait tartalmazó adatbázisokat az Oktatási Hivatal Felsőoktatási Elemzési Főosztálya számára külön dokumentumban szükséges eljuttatni.

Az intézményi képviselőket arra kérjük, hogy küldjék meg számunkra a következő információkat is:

- *Lekérdezési időszak* (melyik kérdőív mettől-meddig állt nyitva kitöltésre az adott intézményben).
- Milyen, a kérdőív kitöltésére *felkérő szöveget* kaptak a hallgatók/végzettek az adott intézményben?
- *Hány emlékeztető e-mailt* kaptak a hallgatók/végzettek az adott intézményben?
- *Elért célcsoport létszáma* (melyik kérdőívet hány **érvényes** e-mail címre sikerült eljuttatni).

A kérdőívek a felmérések lebonyolításához szükséges egyéb dokumentumokkal együtt letölthetőek a https://www.felvi.hu/felsooktatasimuhely/dpr/online_kerdoivek/online_kerdoivek_2018tavasz honlapról.

2. Központi feladatok

A felmérés lebonyolításához szükséges dokumentumok:

Az Oktatási Hivatal Felsőoktatási Elemzési Főosztálya 2018. április 9-ig a programban résztvevő intézmények számára eljuttatja vagy hozzáférhetővé teszi az adatfelvételhez szükséges dokumentumok alábbi körét:

- Hallgatói/végzett kérdőívek (.docx formátumban).
- Hallgatói/végzett kérdőívek EvaSys-ben programozott, nyilvánosan hozzáférhető tesztverziója (az online elérést biztosító link).
- A központi adatfelvételi rendszert (EvaSys) igénybe vevő intézmények számára az online kérdőív importálható változata (.vfd formátumú verzió).
- A honlapon keresztül az UniPoll-t használó intézmények is elérhetik a számukra szükséges UniPoll verziókat.
- Interfész-specifikáció az adatszolgáltatáshoz szükséges struktúráról és kérdőívkódokról [DPR_adatterkep_2018.xlsx]. A kérdőívek kérdéseire kötdően jelöljük a kötelező kérdéseket, a szűrőkérdések és a feltételes kérdések körét. A számértékű változóknál azt az intervallumot is megadjuk, melyet érvényes válasznak fogadunk el.
- Hallgatói/végzett lekérdezéshez szükséges betöltendő adatkészletek: az **adattérkép** [DPR_adatterkep_2018.xlsx] tartalmazza az intézményi, valamint kari azonosítókat, emellett külön dokumentumban tesszük közzé a szakkódokat is tartalmazó intézményi **képzéslistákat** [DPR KEPZESLISTA_2018.xlsx], amelyek képzési területre és képzési szintre vonatkozó, szakhoz hozzárendelt adatai alapján kell az intézményeknek a szak ismeretében két változóval kiegészíteniük az adatbázist. A képzéslistákat az intézmények munkájának megkönnyítése érdekében intézményenként közöljük, így a dokumentumon belül külön munkalapon érhetőek el a kutatásban résztvevő intézmények képzései a hozzájuk kapcsolódó információkkal és kódokkal együtt.

- Módszertani útmutató a 2018-as adatfelvételekhez.

Az intézményi adatok megjelenítése:

A beérkezett intézményi szintű adatok egy részét a www.diplomantul.hu honlapon intézményi adatlapok formájában nyilvánosságra hozzuk, beleértve a válaszadási ráta feltüntetését is. A válaszadási arány meghatározott szintjét el nem érő adatkörök esetében nem tudjuk biztosítani az eredmények megjelenését. Az adatok megjelenítése során a tisztított, ám súlyozatlan intézményi adatbázisokra támaszkodunk. Az intézményi adatokat sorrendek, rangsorok megalkotására továbbra sem használjuk fel.

Az országos adatbázis felhasználása:

Az intézményi szintű adatok aggregálásával országos adatbázist hozunk létre, amelynek néhány alapváltozóra vonatkoztatott reprezentativitását az alapsokaságra vonatkozó paraméterek alapján súlyozási eljárással kívánjuk biztosítani. A súlyozáshoz szükséges alapsokasági adatokat a Felsőoktatási Információs Rendszer (FIR) biztosítja. Az így létrejött tisztított és súlyozott adatbázis lehetővé teszi kutatási jelentések és tudományos elemzések készítését.

3. A kérdőívek kezelésének intézményi lehetőségei

Intézményi kérdőívblokkok

A központi kérdőívblokkok lekérdezése a meghatározott sorrendiséggel, megszakítás nélkül kötelező az intézmények számára. A központi blokk végén nyílik lehetőség a saját, intézményi/kari kérdések lekérdezésére, tehát a kérdőívet megtörni ezekkel a kérdésekkel továbbra sem lehetséges, ezzel biztosítva az egységes adatstruktúrát és módszertant. A központi kérdőívblokkok esetében megjelöltük azokat a kötelezően kitöltendő kérdéseket, amelyekre a válaszadás elmaradása érvénytelen kitöltést eredményez. Az intézmény saját belátása szerint bővítheti e kötelező kérdések körét, mérlegelve a módszertanilag még indokolt/a válaszadó által vélhetően tolerálható lekérdezési-ideőt.

A papír alapú verzió sajátosságai:

A .docx formátumban kiküldött kérdőíveket azon intézmények számára készítettük, amelyek nem a központi felméréskészítő rendszerrel folytatják a kutatást (nem tudunk tehát kész, leprogramozott kérdőívet átadni számukra). A .docx verziójú kérdőívek célja, hogy pontos instrukciókat adjanak a programozáshoz annak érdekében, hogy a létrejövő adatstruktúra minden intézményben pontosan megegyezzen. Ehhez segítségül/ellenőrzésként használható a központi felméréskészítő rendszer segítségével elérhető kérdőívek kiküldött linken hozzáférhető kész verziója és természetesen a küldött interfész-specifikáció, amelyben feltüntetjük a központi DPR adattár által várt adatstruktúra pontos paramétereit. A kérdőívek intézményi programozása során a cél a mögöttes adatstruktúra **teljes egyezése**, az ezt nem érintő kérdésekben lehetségesek egyedi programozási döntések.

A központi felméréskészítő rendszer, az EvaSys program sajátosságai:

Az EvaSysben programozott kérdőív-verzió néhány ponton – a program által biztosított lehetőségekhez igazodva – olyan megoldásokat kínál, amiket más programmal más, egyenrangú kérdezési technikával is meg lehet valósítani. Ilyen pl. az a sajátosság, hogy az EvaSys nem teszi lehetővé egy kérdésen belül a zárt és nyitott kérdések egyidejű szerepeltetését. Értelemszerűen az EvaSysben végrehajtott adatfelvételnél e ponton „ugratás” lesz szükséges, ám más, ennek kezelésére alkalmas programok

esetében ettől el lehet tekinteni – mindig szem előtt tartva, hogy az egységes mögöttes adatstruktúrát e módosítások nem érinthetik.

A központi EvaSys rendszert használó intézményeknek a szerverkapacitások és az esetleges frissítések ütemezése érdekében lekérdezés előtt tájékoztató levelet szükséges küldeniük az Oktatási Hivatal Felsőoktatási Elemzési Főosztálya számára a dpr@oh.gov.hu címre, amelyben megadják a lekérdezés tervezett kezdetét és végét, a kiküldendő kérdőívek számát és az emlékeztető levelek kiküldésének tervezett időpontjait.

A 2018-as DPR adatfelvétel lebonyolítása során felmerülő bármely kérdéssel, észrevétellel kapcsolatban a továbbiakban is készséggel állunk rendelkezésükre:

Keresztszeghy Fruzsina
felsőoktatási elemző
e-mail: keresztszeghy.fruzsina@oh.gov.hu

Székács-Román Ildikó
felsőoktatási referens
e-mail: szekacs-roman.ildiko@oh.gov.hu
telefon: +36-30/983-3330